

Öppningstal av LOs ordförande Wanja Lundby-Wedin på LOs kongress 25 maj 2012

Kongressdeltagare!

Vart fjärde år samlas vi till LOs kongress. Ofta i skolavslutningstider som nu. Barn och unga är fyllda av spänning och förväntan inför vad som ska hända på sommarlovet. Samma spänning och förväntan hoppas jag att ni känner här – inför vad som ska hända på kongressen.

Många av er har varit på en LO-kongress tidigare. Men som alltid finns det de som är ombud för första gången. Ni är 87 stycken vid den här kongressen.

Malin (Lindberg) från Transport i Karlstad; du är kongressens yngsta ombud, 21 år.

Jan (Blomqvist), från Pappers i Jönköping; du är det äldsta ombudet, ungefär lika gammal som jag är.

Kongressombud!

Ni har ett av de allra finaste uppdragen man kan ha i fackföreningsrörelsen. Ni representerar era förbund och era arbetskamrater i kampen för jobben och för att bättra arbetsliv.

Ni ombud är den högsta ledningen för Landsorganisationen i Sverige de här fyra dagarna, men era beslut styr också LO under de närmaste fyra åren.

Era insatser är viktiga. Det ni säger är viktigt. Så kliv fram! Gå upp i talarstolen!

Kongressen är till för dem som inte är här. Så höj rösten och tala för era kamrater!

Argumentera för en bättre arbetsmiljö och bättre arbetstider, för bättre inflytande, för tryggare jobb. För ett bättre liv!

Tala också för dem som förlorat jobbet i krisens spår. Argumentera för full sysselsättning.

Ta med er den ilska som finns över låga löner, diskriminering och orättvisor. Dela med er av frustrationen över en politik som försämrat så mycket för Sveriges löntagare.

Lägg er i diskussionerna om hur vi ska nå full sysselsättning, om kollektivavtalen, om sjukförsäkringen, arbetslöshetsförsäkringen och allt annat som vi kommer att diskutera här.

Jag vill att kongressen ska präglas av framtidsanda, när vi diskuterar allt ifrån hur vi ska nå goda arbetsvillkor på den enskilda arbetsplatsen till villkoren för det fackliga arbetet på global nivå.

Vi som är här ska tillsammans göra allt vad vi kan för att flytta fram positionerna; för att vi ska kunna nå det som vi alla tror på – ett hållbart arbetsliv, ett samhälle som tar vara på alla människors vilja till arbete, ett samhälle där klyftorna minskar – ett jämlikt samhälle.

Och för att nå dit krävs en stark fackföreningsrörelse!

En fackföreningsrörelse med rak rygg som håller ihop!

* * *

Kongressombud!

Jag tror att ni är stolta över att vara ombud på LOs kongress. Att det ger en stark känsla av samhörighet. Att det är genom samarbete över förbundsgränserna som vi kan nå framgång i de stora och viktiga frågorna. ”*Enade vi stå, söndrade vi falla*” är ett gammalt klassiskt uttryck för det.

Inför kongressen har vi kunnat ta del av många tidningsartiklar, både på nyhets- och ledarplats, om tillståndet i vår organisation.

Valet av ny LO-ledning har naturligtvis rönt stort intresse. Vi lever i en tid där personfrågorna ofta är mer intressanta än politikens innehåll. Men vi har också mötts av bilder av ett splittrat LO, en organisation på dekis och en organisation som inte syns i debatten.

Är det sant? Jag tror att ni, liksom jag, också ser en annan bild och jag vill visa upp några kontraster och peka på de utmaningar som vi står inför.

* * *

Är det sant att vi inte syns i debatten; att vi lever i medieskugga?

Det är riktigt att vi inte alltid kommer ut i media som vi vill. Vi syns inte alltid i de frågor vi vill eller på det sätt som vi skulle önska.

Mot den bilden kan ställas det faktum att LO är väl synligt i media och att LO har en större genomslagskraft än alla andra parter på arbetsmarknaden. Det beror inte nödvändigtvis på att vi är bättre än de, utan på att vi tar politisk ställning – vilket inte alla gillar. Därmed blir vi mer intressanta. Paradoxalt nog mer när vi har en socialdemokratisk regering. Då behövs inte stora åsiktsskillnader innan rosornas krig bryter ut på tidningarnas löpsedlar. Medan ett fackeltåg genom Stockholms gator i protest mot den borgerliga regeringens försämringar av arbetslöshetsförsäkringen inte ens blir en notis.

* * *

Är problemet att vi som fackliga ledare inte syns?

Det tror jag att vi ibland får höra när vi träffar medlemmarna. Men det är inte det som är det stora problemet.

Det stora problemet är att förbundens medlemmar inte syns! Deras vardag, deras yrken och det jobb de utför – det speglas inte i media så ofta som vi skulle önska.

Det är vårt ansvar – det är något som måste förbättras.

Det hänger på oss – vi som är fackligt förtroendevalda. Det är vi själva som skapar bilden av facket, i långt större utsträckning än vad media gör.

Det är i mötet med medlemmarna som bilden sätts.

Vi vet, genom våra undersökningar, att allt fler bland svenska folket har en positiv inställning till facket. Det finns ett starkt stöd för våra värderingar. Och allt fler hoppas att facket ska stärkas i framtiden.

Kamrater, vi har alla förutsättningar att stärka bilden av vår organisation.

Och jag tror att vi ska börja med att räta på ryggen. Vi ska vara stolta och tala gott om oss själva och om varandra! Då får vi ett starkare LO!

* * *

Ett splittrat LO?

Ja, det är väl en bild som har satt sig inför kongressen.

Mycket har den präglats av det faktum att vi inte nådde full enighet i samordningen inför årets avtalsrörelse. Men också av det medialt alltid intressanta personvalen.

Mot den bilden kan sättas det faktum att vi, genom vår samordning, har klarat reallöneökningar för förbundens medlemmar under flera år.

Vi har tagit viktiga steg mot mer jämställda löner. Kvinnors andel av männens genomsnittliga lön har ökat med tre procentenheter, från 85 till 88 procent.

* * *

Men LOs styrelse då?

Visst har vi haft både många och långa diskussioner. Men jag tror att jag kan räkna antalet gånger som vi inte nått enighet, som någon reserverat sig mot styrelsens beslut, på ena handens fingrar.

Det betyder inte att det inte finns motstridiga intressen inom förbunden. Det kommer säkert att märkas här i debatten.

Jag tror till exempel att det grundläggande skälet till att vi inte klarade samordningen i årets avtalsrörelse är ett annat än en skillnad på ett par tjugolappar i storleken på jämställdhetsatsningen. Det handlar i grunden om att vi inte har en gemensam analys av hur problemet ser ut.

Och det är här som utmaningen ligger. Det räcker inte att säga ja till jämställda löner om vi inte förmår att hitta hållbara lösningar för att nå dit. Här är det upp till bevis för oss alla!

* * *

Och medlemsutvecklingen?

LO-förbunden har ju tillsammans tappat flera 100 000 medlemmar.

Ja, så är det och det är väldigt allvarligt. Men bilden av LO som en organisation som blöder, som medlemmarna flyr ifrån, den är inte sann.

Vi står mitt i ett generationsskifte, där de äldre välorganiserade, med trygga anställningar, lämnar arbetsmarknaden.

Ni som var med vid förra kongressen minns säkert att vi då formulerade ett handslag – det gemensamma ansvaret för att organisera fler medlemmar till vår förening.

Hur har det gått?

Förbunden har gjort ett gott jobb; 430 000 nya medlemmar har organiserats i förbunden sedan början av 2008.

* * *

Men det räcker inte!

För trots den imponerande siffran så redovisade förbunden en minskning av det totala medlemsantalet under 2011. Det visar vilken utmaning vi står inför. En tröst är att det var den minsta medlemsminskningen på ett decennium!

Organisationsgraden är nu högre bland tjänstemännen i Sverige än bland arbetare. Det är något som både politiker och arbetsgivare ofta påpekar. Och det är sant.

Det finns många förklaringar, det vet vi. A-kasseavgiften är orimligt dyr och oftast dyrare för den som tjänar minst. Är du akademiker så betalar du 90 kronor i månaden. Men är du

restauranganställd betalar du mer än 4,5 gånger så mycket ; 410 kronor i månaden. Det är klart att det har betydelse. Man behöver ju inte vara ekonom för att förstå att pris och efterfrågan hör ihop.

Den viktigaste förklaringen hittar vi ändå om vi ser på åldersfördelningen.

Jag brukar säga att våra bekymmer med sjunkande organisationsgrad till stor del handlar om de unga. För det är det så är!

Unga går inte lika självklart med i facket som andra grupper. I åldersgruppen 16-24 år är bara 36 procent av alla anställda fackligt anslutna, oavsett om de är arbetare, tjänstemän eller akademiker.

Organisationsgraden varierar mellan åldersgrupperna, men är ungefär lika hög för arbetare och tjänstemän inom varje åldersgrupp.

Men trots det är organisationsgraden högre för samtliga tjänstemän än för samtliga arbetare. Hur hänger det ihop? Jo, det beror på att bland de yngsta anställda finns det många fler arbetare än tjänstemän.

Vi har alltså ett gemensamt problem och en gemensam utmaning.

Vi måste tillsammans – LO, TCO och Saco – få fler bland de unga att organisera sig och fler att aktivera sig fackligt. Det är bra för vår samlade fackföreningsrörelse. Det är bra för den svenska modellen.

Slutsatsen är att vi ska fortsätta att ha fokus på de unga – för vi vet att hela 70 procent av 18-24-åringar kan tänka sig att bli medlemmar.

Det är bara att jobba på. Ställ frågan om att gå med i facket! Förklara, informera och framför allt: lyssna. På arbetsplatser och i skolan.

Vi ska bli många fler. Det är så vi blir starkare!

Vi måste bli starkare!

Så att vi fortsätter att vara världens starkaste fackförening!

* * *

Kamrater!

Med den här genomgången har jag pekat på att vi står inför stora utmaningar. Men också att vi har avgörandet i vår egen hand.

Bilden av facket skapas genom våra hundratusentals förtroendevalda och vi vet att intresset bland unga medlemmar att ta på sig ett förtroendeuppdrag är stort.

Enighet i de stora och avgörande frågorna avgörs av vår egen vilja och förmåga till sammanhållning.

När det gäller organisering så ser vi att det arbete som vi gjort under den senaste kongressperioden har varit framgångsrikt. Nu är organisering en strategisk fråga i alla styrelser, nu har vi funnit nya metoder och vi har byggt en stabil grund för det fortsatta arbetet.

Det är så vi bygger en framgångsrik fackföreningsrörelse för framtiden!

* * *

Kongressombud!

Vi har höga ambitioner när det gäller vår organisation.

Vi har höga ambitioner också när det gäller att kunna påverka samhällsutvecklingen. Men vi verkar inte ett vakuum.

Det handlar inte bara om vår egen styrka – utan också om hur omvärlden ser ut – vilken omgivning vi befinner oss i.

Det handlar inte minst om vem som har makten – skillnaden är stor beroende på om vi har en socialdemokratisk eller en borgerlig regering.

Under min tid som LOs ordförande – 12 år – så har Socialdemokraterna haft makten i 6 år och den borgerliga alliansen under lika lång tid; 6 år.

Det har varit som natt och dag

När vi hade en socialdemokratisk regering så, visst kunde vi vara oense om dagspolitiken ibland.

Precis som nu kunde vi ibland säga att regeringen gjorde för lite för de som var arbetslösa.

Men det gick att prata med regeringen då. Och vi såg och vi visste att politiken ledde utvecklingen i rätt riktning.

Men sedan sex år tillbaka – med borgerlig regering - så kan jag bara konstatera att det varit helt annorlunda. De har inte velat prata med oss. Fredrik Reinfeldt brukar säga att han lyssnar till folket, men han vill inte lyssna på folkets företrädare. Jag har träffat statsministern bara ett fåtal gånger. Han verkar nästan lida av beröringsskräck, inte bara gentemot oss, utan också gentemot övriga parter på arbetsmarknaden. Regeringen säger att den står upp för den svenska modellen, men gör i handling något helt annat.

Det är i det sammanhanget vi ska se utvecklingen i facket och våra möjligheter att påverka politiken.

Vi ska alltid lägga kraft på att påverka politiken på alla sätt vi kan; opinionsbilda och samarbeta med andra organisationer, påverka och samtala med flera politiska partier i olika frågor.

Men vår facklig-politiska samverkan med det socialdemokratiska partiet är något annat. Det är en långsiktig och kontinuerlig samverkan som bygger på att vi har gemensamma grundläggande värderingar och samma syn på samhällsutvecklingen.

Den samverkan har varit framgångsrik och den ska vi fortsätta med.

* * *

Kamrater!

Vi behöver en regering som ser utmaningarna och agerar därefter. Vi behöver politiker som tar ansvar.

Vi behöver en regering som hävdar Sveriges intressen i en globaliserad värld med allt hårdare konkurrens.

Vi kommer under kongressen att diskutera styrelsens program för full sysselsättning under kongressen. Och sen ska vi se till att det förverkligas. Steg för steg och i samverkan med andra. För det är omodernt att inte ta till vara allas kraft och resurser. Det är omodernt att inte ge varje människa möjlighet att delta och bidra.

Vi förväntar oss väl egentligen inte att Reinfeldts regering vill hjälpa oss att förverkliga det.

Men då ska vi se till att vi får en ny regering nästa val!

För vi vill inte ha en mandatperiod till med en regering som bara samlar pengar på hög!

Inte fyra år till med en regering som raserar hellre än att rusta!

På söndag kommer Stefan Löfven att tala till kongressen – vår tidigare fackliga kollega, numera partiordförande och Sveriges nästa statminister!

* * *

Kongressdeltagare!

Jag vill jobba! Vi vill jobba! Självklart för att det ger oss försörjning.

Vi vill jobba för att det ger oss frihet.

Vi vill jobba för att få makt över våra egna liv (– man skulle kunna säga: ”egenmakt”).

Vi vet också att det är arbete som skapar tillväxt och driver samhället framåt.

Det är inte en självklarhet att få jobba idag – arbetslösheten ligger på nära åtta procent. Var trettonde som vill och kan jobba får inte göra det idag

Men idag ifrågasätts arbetsviljan. Idag tycks regeringen tro att den som är arbetslös behöver ha hotet om fattigdom hängande över sig. Den som är arbetslös möts av ifrågasättande, när hon eller han inte får eller kan jobba.

Den som drabbats av sjukdom riskerar att utförsäkras och står utan inkomst.

Den som drabbats av långtidsarbetslöshet tvingas in i fas 3, där många känner sig direkt kränkta när deras arbetsvilja inte tas tillvara eller när de tvingas arbeta utan att få lön för utfört arbete.

Vi vill jobba! I en tid som den vi lever i nu finns det all anledning att upprepa vårt budskap gång på gång: Jag vill jobba!

Ernst Wigforss, en legendarisk socialdemokratisk finansminister och ideolog, använde formuleringen: ”*Folkets vilja till arbete är nationens viktigaste tillgång*”.

Vi vet att det är arbete som byggt Sverige starkt. Och därför är kampen för full sysselsättning så avgörande.

* * *

Kamrater!

Alla har rätt att få arbeta. Det är till och med en mänsklig rättighet.

I FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna som antogs 1948 kan vi i artikel 23 läsa följande:

”Var och en har rätt till arbete, fritt val av sysselsättning, rättvisa och tillfredsställande arbetsförhållanden samt till skydd mot arbetslöshet.”

Och i vår regeringsform – en av våra grundlagar – står det att:

”Särskilt ska det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa.”

Regeringen förtydligar på sin hemsida om de mänskliga rättigheterna:

”Rätten till arbete innebär inte en ovillkorlig rätt till ett arbete, utan en skyldighet för staterna att vidta åtgärder som syftar till att avskaffa arbetslösheten.”

Tycker ni att man idag kan säga att regeringen gör vad den skulle kunna göra för att den som vill och kan ska få jobba?????

Tycker ni att regeringen uppfyller skyldigheten att vidta åtgärder för att avskaffa arbetslösheten?
Vad säger ni?

Det är dags för kongressens första omröstning!

Gör regeringen vad den kan?

Tycker ni det?

....

Det behövdes inte någon diskussion för att komma fram till det beslutet...

* * *

Kongressombud!

Jag kan inte låta bli att säga något om Reinfeldts obehagliga uttalande häromveckan. Han sa:

”Det är inte korrekt att beskriva Sverige som i ett läge med massarbetslöshet. Om man tittar på etniska svenskar mitt i livet så har vi mycket låg arbetslöshet.”

Det var många fel i det korta uttalandet, Fredrik Reinfeldt!

För det första; förneka inte att vi har massarbetslöshet i Sverige!

Vad ska man annars kalla det när nästan åtta procent inte har ett jobb att gå till?

För det andra; till misstänkliggörandet av ”de som inte jobbar” lägger vår statsminister nu misstänkliggörandet av särskilda grupper – alla utom ”*etniska svenskar mitt i livet*” – det vill säga ungdomar, äldre och ”*icke-etniska svenskar*”.

Det bär mig emot att använda begreppen som jag nu gjorde. Det är inte värdigt en statsminister att uttrycka sig på det sättet. Jag har ingen som helst anledning att tro att Sveriges statsminister i grunden avviker från synsättet att alla människor är lika värda, men att han spelat främlingsfientliga krafter i händerna blev snabbt tydligt, inte minst på nätet. Och Sverigedemokraternas Jimmie Åkesson var förstås snabbt ute med beröm.

* * *

Kamrater! Kongressombud!

Vi måste ta kampen mot främlingsfientlighet och rasism var helst den dyker upp!

Vi ska aldrig acceptera att människor spelas ut mot varandra.

Vi ska aldrig acceptera att någon uttrycker förakt för andra människor.

Rasistiska och främlingsfientliga partier finns nu representerade i de flesta europeiska parlament, också hos oss. Men det är inte skrivet i sten att de ska finnas där.

LO-förbunden har tillsammans inlett ett långsiktigt arbete mot främlingsfientlighet och rasism.

Vi kallar satsningen *Alla kan göra något*. För vi har alla – jag upprepar alla – ett ansvar att reagera och agera så att inte någon enda kamrat utsätts för förakt eller diskriminering.

Alla kan göra något är ett arbete för att stärka medvetenheten om alla människors lika värde och lika rätt. Det handlar om vår grundsyn; att vi alla måste stå upp för våra värderingar och våra arbetskamrater.

Vi ska ta kampen mot Sverigedemokraterna och förpassa dem och deras idéer dit där de hör hemma – i historiens skräpkammare.

* * *

Vi vill ju att Sverige ska vara ett land som välkomnar människor som kommer hit från andra länder för att arbeta. Vi vill ha arbetskraftsinvandring till Sverige. Den har bidragit till vårt välstånd och kommer att göra så i framtiden också.

Men arbetskraftsinvandring får inte leda till att människor utnyttjas och exploateras. Det är många av dem som kommer hit från andra länder för att arbeta som far illa. Det finns många exempel på hur människor luras, hur de blir utan lön, hur de lever en livegen tillvaro, helt beroende av arbetsgivarens goda vilja.

Lagstiftningen måste ändras för att förhindra diskriminering och exploatering! LO kräver lika behandling och lika villkor för löntagare på den svenska arbetsmarknaden. Sverige ska vara en kraft mot exploatering! I Sverige och i världen!

* * *

Kongressombud!

Fackföreningsrörelsen är internationell. Den bygger på att bara om vi solidariskt håller ihop och stöttar varandra så kan vi fackligt driva våra krav på förändringar.

Jag blir påmind om det när jag ser tavlan med ett gulnat tidningsurklipp som sitter på bottenvåningen i LO-huset. Tidningsurklippet är från 1909 och berättar om när arbetarna i Sarajevo samlade in pengar till stöd för de strejkande arbetarna i Sverige. Den tavlan påminner om innebörden av internationell solidaritet. Den visar också hur förutsättningarna för fackligt arbete skiftar över både tid och land.

Många reagerar med förvåning över att LO behövt ekonomiskt stöd från Sarajevo. Jag brukar svara att arbetarna i Sarajevo samlade pengar till oss med insikten att om de inte gav stöd till oss så skulle det försvaga dem.

Fackföreningsrörelsen är internationell för att vi förstår och identifierar oss med varandra, alla som arbetar för att förbättra villkoren för arbetare och löntagare världen över. Det är ur de gemensamma intressena som solidariteten föds.

Men också ur en grundläggande humanism.

Vi upprörs över villkoren för de ofta helt rättslösa kvinnor som arbetar i välbeställda människors hem – långtifrån sina hemländer och familjer.

Det är helt oacceptabelt att arbetare får stenlunga och dör en för tidig död för att vi ska få jeans som är stentvättade eller att byggnadsarbetare dör på grund av bristande säkerhet vid arenabyggen för att vi ska få njuta av sportfester.

Vi blir ilskna och bestörta när vi nås av beskedet att ännu en fackligt aktiv, som kämpar för bättre arbetsvillkor i Colombia, i Guatemala eller någon annanstans, har fått offra sitt liv i kampen för våra gemensamma intressen.

Vi blir det för att vi ser oss själva i dem.

För facklig sammanhållning över gränserna är också i vårt eget intresse. Gemensamt arbete och samarbete är en grundförutsättning för att arbetare i olika länder inte ska spelas ut mot varandra i

syfte att försämra löner och arbetsvillkor.
Det handlar om det fackliga löftet.
Och det löftet sviker vi aldrig!

* * *

Men vi behöver inte gå så långt för att se både svält och misär idag.
Nästan 25 miljoner människor i EUs medlemsländer är arbetslösa.
Och många, många löntagare har fått sänkta löner, sämre pension, höjd pensionsålder eller försämrade villkor på andra sätt.
Soppköerna växer i Europa och de finns i Sverige.

Löntagarna har drabbats hårt av den åtstramningspolitik som förts i krisens namn. Jag tar inte till överord när jag säger att det är löntagarna som fått bära bördan av finanssektorns framfart och av oförmågan att se konsekvenserna av de åtgärder som genomdrivits.

Efter år av nedskärningar har väljarnas tålmod tagit slut.
Väljarnas tillit till politiker och etablerade partier och till samhällsinstitutioner har fått sig en rejäl törn.
Den ekonomiska krisen har utvecklats till en demokratisk kris.
Valutgången i Grekland och Frankrike visar att högerextrema rörelser får allt större stöd.

Det har blåst kalla vindar länge - nyliberalismens kalla vindar!

Men något börjar hända nu. Högervindarna börjar avta.
Nu talas det inte bara om åtstramningar längre.
Allt fler talar om att den negativa, nedåtgående spiralen behöver brytas.
Att ekonomin behöver stimuleras för att få igång efterfrågan, för att vi ska få tillväxt.
Allt fler – också marknadsliberala aktörer – håller med om att det behövs stimulanser och investeringar för framtiden. Det som LO så länge har efterlyst.
Europafacket har envetet kämpat mot åtstramningarna; *No to austerity* har varit slagordet i många demonstrationer runt om i Europa.

Nu talar också EUs ledare om att det behövs en tillväxtplan eller en tillväxtpakt. Och Frankrikes nyvalde socialdemokratiska president har varit tydlig med att han vill stimulera ökad tillväxt genom investeringar och starkare efterfrågan.

Det är dags att öppna upp och låta nya vindar blåsa!
I Europa och i Sverige!

* * *

Kongressombud!

I krisens spår ser vi konsekventa kränkningar av fackliga rättigheter; slutna avtal som inte respekteras, branschavtal som förbjuds eller blir frivilliga att tillämpa för företagen.

Det är helt tydligt att våra fackliga rättigheter inte är vunna för alltid.
I vårt internationella arbete kämpar vi för likabehandling av arbetstagare. Men också här hemma måste vi försvara och stärka våra rättigheter.

I en intervju nyligen fick jag frågan om vad jag skulle välja om jag fick chansen att, med hjälp av en förtrollad lampa, ändra tre saker under min tid som LOs ordförande. Då nämnde jag direkt EU-

domstolens beslut i Lavalfrågan. Det beslutet har gjort att vi inte kan garantera lika behandling av alla på den svenska arbetsmarknaden.

När Sverige blev medlem i EU fick vi garantier om att vår svenska arbetsmarknadsmodell, med avtal mellan fria parter, skulle respekteras. Nu vet vi att den garantin inte var mycket värd. Efter det överraskande domstolsutslaget i Lavalmålet har vi ställt krav på förändringar i EU-rätten, för att säkerställa att grundläggande fackliga rättigheter inte underordnas EUs ekonomiska friheter. Vi har ställt krav på en revidering av utstationeringsdirektivet och vi har ställt krav på ett socialt protokoll till EU-fördraget. Vi har inte nått det resultat vi vill ha.

Det är hög tid att höja tempot i arbetet. På fredag nästa vecka kommer verkställande utskottet i det socialdemokratiska partiet att fatta beslut om att tillsätta en arbetsgrupp tillsammans med LO för att ta fram en konkret strategi för hur kravet på ett socialt protokoll ska bli verklighet.

Det handlar om en nationell strategi. Hur ser vi till att utforma en tydlig position från svenska riksdagen nästa gång europeiska rådet ska diskutera en fördragsförändring? LO kommer inte att kunna acceptera en fördragsändring som inte stärker fackliga rättigheter på den inre marknaden!

Men det handlar också om en europeisk strategi. Den facklig-politiska samverkan vi har i Sverige är unik. Det åligger oss därför ett ansvar att vara med i byggandet av en framkomliga europeisk strategi. Vi kommer att behöva bygga allianser direkt med våra fackliga kamrater i Europa, men också finna stöd i det facklig-politiska arbete som sker i dessa länder.

LO har också kontaktat riksdagen och uppmanat till en bredare dialog med de fackliga organisationerna om hur respekten för fackliga rättigheter inom ramen för EU-samarbetet ska kunna garanteras. Detta krav har vi framfört i ett brev till riksdagens finansutskott.

Vi kommer inte att ge oss!

Vi fortsätter kampen mot de krafter som vill ställa löntagare mot löntagare.

Vi fortsätter kampen och ger oss inte förrän vi har en lösning som garanterar lika behandling av löntagare på den svenska och hela den europeiska arbetsmarknaden.

* * *

Ja, vi vill jobba! Vi vill ha en regering som satsar på full sysselsättning.

Men vi vill inte ha full sysselsättning till vilket pris som helst.

Den här regeringen har varit tydlig med att den vill öka sysselsättningen genom att skapa en låglönemarknad. Det var motivet till differentieringen av avgifterna till a-kassan. Och det är motivet till subventionerna till låglönebranscher.

Men de har inte lyckats och då blir de så desperata att de mitt under pågående avtalsrörelse går ut med förslag om att sänka lönerna. Först var det Folkpartiet som ville ha 25 procent lägre löner för unga. Sen kom Centerpartiet med förslaget om att sänka alla ingångslöner med 25 procent. De borde skämmas! Vet de att ett vårdbiträde då får en årslön som är lägre än deras månadslön, ja åtminstone Annie Lööfs.

Och senast idag säger Sveriges statsminister i radionyheter att förbund med hög arbetslöshet får vara mer aktsamma med att driva på arbetslösheten på olika sätt ...

Inte lika tydligt, men riktningen är klar.

Vi ska stå i vägen för regeringens strävan att sänka lönerna och expandera lågproduktiva branscher!
Det ska vi göra för att det är en politik som går stick i stäv mot LOs lönepolitiska ambitioner.
Dessutom är det parterna och inte staten som ska sköta lönebildningen på den svenska arbetsmarknaden.

Regeringens politik bygger också på tesen att hungriga vargar jagar bäst.

Vi har högre ambitioner än så. Vi vet att det är trygga människor som vågar mest, som vågar pröva nya vägar, som vågar byta jobb, som vågar lämna ett jobb för att utbilda sig till något helt annat.
Vi vet att det är kunskap som skapar konkurrenskraft!
Det är kunskap som bygger framtiden, inte låga löner!

* * *

Vi befinner oss mitt i en avtalsrörelse.
Det har blivit väldigt tydligt i den här avtalsrörelsen att vi har en kamp att ta för vår modell.
Vi möter arbetsgivare som inte vill förhandla!
Vi möter arbetsgivare som inte vågar vara självständiga. Aldrig har väl Svenskt Näringsliv styrt som den här gången.

Och vi möter medlare som inte är medlare, utan går direkt på arbetsgivarbudet, och ser som sin uppgift att få facket att acceptera arbetsgivarnas bud – en helt oacceptabel utveckling!

Hotell- och Restaurangfacket har strandat förhandlingarna och varslat om strejk, eftersom arbetsgivarna inte är intresserade av att diskutera villkoren för hotell- och restauranganställda.
Byggnads är i konflikt och har svårt att få något som helst besked från arbetsgivarna.
Förbunden har valt att stranda de samordnade förhandlingarna med Almega Bemanningsföretagen om ett nytt avtal inom bemanningsbranschen.
Många av er som sitter här är involverade i pågående förhandlingar.

Kamrater!
Er kamp är vår kamp! Enade vi stå!

* * *

Kongressombud! Kamrater!
Det saknas verkligen inte utmaningar.
Jag vill avsluta med att ta upp en utmaning som vi talar alldeles för lite om; den som handlar om hur vi ställer om till ett hållbart samhälle. Det handlar om hotet mot miljö och klimat och det handlar om en snabb befolkningstillväxt som får konsekvenser för jordens resurser.
Det är hot som vi måste ta på allvar.

Men det handlar också om samhället drar isär – att klyftorna ökar.
Ett hållbart samhälle är också ett jämlikt samhälle.
Det är något som allt fler talar om. I boken Jämlikhetsanden visade författarna på ojämlikhetens skadeverkningar; att ojämlikhet är en avgörande faktor bakom en rad centrala sociala och hälsorelaterade problem i rikare samhällen.

Det som kanske var överraskande för många var att de visade att ojämlikheten inte bara drabbar de som är fattiga, utan alla. Också de rika får betala ett pris i form av sämre hälsa och kortare liv.
Slutsatsen är att samhället blir bättre med jämlikhet; såväl rika som fattiga mår bättre i jämlika samhällen.

* * *

Men hur bygger vi ett hållbart Sverige – hur bygger vi en hållbar värld?
Det krävs stora insatser på flera samhällsområden; det gäller inte minst energiförsörjning, förändrade transportmönster och vår matproduktion.

Vi måste hitta sätt att producera som är hållbart för både människor och miljö.
Och vi måste hitta ett annat förhållningssätt, att se att jordens tillgångar är ändliga. Att inte slösa med resurserna.
Det kan till exempel inte vara så, som det är idag, att en tredjedel av de livsmedel som produceras för mänsklig konsumtion kasseras eller går förlorad i bristfällig distribution och lagerhållning.

Det här är överlevnadsfrågor. Det är stora och svåra utmaningar där det behövs politik och det behövs politiker som tar ansvar för att hitta lösningar och åtgärder, tillsammans, över gränserna; förslag och lösningar som driver på utvecklingen och tillväxten.

Det är en fråga om fördelning. De fattigaste drabbas hårdast oavsett om det handlar om klimatförändringarnas konsekvenser eller ekonomisk åtstramningspolitik. De som är fattigast får alltid bära de tyngsta bördorna. Det behövs en medveten strategi för att ställa om Sverige med jämlikhet som mål. Inför varje beslut som fattas borde man ställa frågan: Ökar eller minskar detta jämlikheten?

Sverige skulle kunna ta ledartröjan och visa vägen till ett hållbart och jämlikt samhälle!
Det kan bara bli bättre!

Vi har en politik för ett hållbart och jämlikt samhälle. Vi vet att vi är ett land som är bra på att ställa om.

Lyssna på oss, för vi är fortfarande världens starkaste fackförening!

* * *

Än en gång kamrater; Hjärtligt välkomna till den här kongressen!

./.